

N:o 13/1936.

LAGUTSKOTTETS betänkande N:o 13/1936 i anledning av landstingsmannen Karl Höglunds petition (N:o 24/1936) med förslag till bestämmelser för val inom landstinget enligt proportionellt valsystem.

I anledning av förenämnda petition, varöver landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, får utskottet värdsammast framhålla följande: Såväl landstingsordningen som arbetsordningen sakna bestämmelser därom, huru val inom landstinget skall verkställas. Emellertid har det ansetts naturligt, att valen, då flere personer skola väljas, böra för rättas enligt proportionellt valsystem. I avsaknad av närmare bestämmelser har landstinget därvid i tillämpliga delar följt stadgandena i landskapets gällande vallag samt förfarandet i riksdagen.

Därvid hava konflikter icke kunnat undvikas, och för dessas avgörande har talmannen ofta nödgats vädja till talmanskonferensens eller landstingets egen uppfattning.

Petitionen avser att avlägsna denna brist, och då förslaget bygger dels på den praxis, som under årens lopp utbildat sig i landstinget, dels på de år 1927 antagna och ännu gällande bestämmelserna för val inom riksdagen enligt proportionellt valsystem, finnes mot detsamma från utskottets sida intet att i sak anmärka. Dock synes ansvaret för avgörande av fråga om valsedels ogiltighet icke böra åvälvas talmannen ensam, utan ankomma å talmannen och vicetalmännen gemensamt. Av förbiseende synes stadgande om uträkning av valresultatet blivit utelämnat från förslaget, i anledning varav utskottet såsom § 8 infört motsvarande paragraf i riksdagens bestämmelser. Förslagets § 8 blir då § 9.

Utskottet, som i den föreliggande texten vidtagit särskilda redaktionella ändringar, får under hänvisning till ovanstående för landstinget värdsammast föreslå

att landstinget ville antaga nedan-

stående

B e s t ä m m e l s e r

för val inom landstinget enligt proportionellt valsystem.

§ 1.

Val av medlemmar i landstingets utskott och kommittéer, landskapsnämndens ledamöter och landskapsrevisorer sker under ledning av tal-

mannen. Vid valet skall biträda, utom landstingets sekreterare, ett eller två tillkallade valbiträden.

§ 2.

Kandidatlistor för valet böra inlämnas till landstingets sekreterare senast dagen före valet klockan 12.

Sådana listor böra upptaga kandidaternas namn i bestämd ordningsföljd, med utskrivna förnamn eller initialer i de fall, då tvetydighet annars kunde uppkomma. Listorna böra vara undertecknade av minst så många valmän som de upptaga namn samt innehålla fullmakt för en av dessa valmän att såsom ombudsman inlämna listan ävensom att vidtaga de i 3 § omnämnda ändringar.

§ 3.

Är samma person uppförd såsom kandidat på olika listor och vilja förslagsställarna på grund härav utstryka hans namn från sin lista eller införa nytt namn i dess ställe, bör anmälan därom genom ombudsmannen göras hos sekreteraren ovannämnda dag före klockan 15.

§ 4.

Efter införande av de i 3 § omförmälda ändringar skola samtliga anmälda kandidatlistor i den ordningsföljd, i vilken de blivit anmälda, och med utsättande av ordningsnummer för varje lista sammanställas på en valsedel, vilken mångfaldigas. Endast sådan valsedel må vid valet användas.

§ 5.

Valman skall med streck utmärka den kandidatlista, på vilken han vill rösta.

Utstrykning av namn å valsedel och ändring av namnens ordningsföljd medels sifferbeteckningar vare helt förbjudet.

§ 6.

Valsedeln skall, hopviken så att dess innehåll ej är synligt, av den väljande inlämnas till talmannen.

Angående ogiltig valsedel gälla i tillämpliga delar vad i vallagen stadgas om valsedel vid landstingsmannaval. Fråga om valsedels ogiltighet avgöres av talmannen och vicetalmannen.

§ 7.

Sedan valet försiggått, fördelas hela antalet platser, som skola besättas, på de skilda kandidatlistorna i förhållande till det antal val-

sedlar, som avgivits för envar av dem. För detta ändamål delas varje listas valsedelantal succesivt med 1. 2. 3. 4. o.s.v. så långt nödigt är. De erhållna kvoterna ordnas i följd efter sin storlek sålunda, att den största kvoten ställes främst, och från början av denna följd avskiljas så många kvoter, som valet avser platser. Varje kandidatlista erhåller ett lika stort antal platser som antalet av dess sålunda avskilda kvoter. Om två eller flera kvoter äro lika, avgöre lotten.

§ 8.

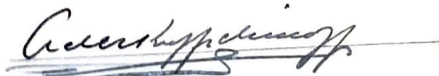
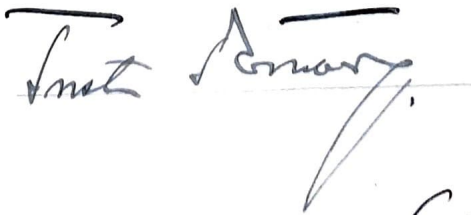
Å envar av de för en kandidatlista avgivna valsedlarna uppläsas i den ordning, den röstande avgivit, så många namn som listan enligt 7 § tillerkänts platser, varvid för de fem första namnen i ordning beräknas en, en halv, en tredjedels, en fjärdedels, en femtedels röst samt för vart och ett av de följande namnen en sjättedels röst. Valda äro intill det listan tillkommande antalet de av listans kandidater, som härvid erhålla de högsta röstetalen. Vid lika röstetal avgör namnens ordningsföljd på den tryckta kandidatlistan.

§ 9.

I övrigt länder landskapets gällande vallag till efterrättelse.

Mariehamn den 20 november 1936.

På lagutskottets vägnar:

Närvarande: Torsten Rothberg, Johannes Eriksson, Johannes Holmberg,
Fanny Sundström och Anders Forsberg.